

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 12. novembar 2025.godine

RTS- Doktorka Nada Basara na čelu inspekcijskog tima u najvećem transplantacionom centru Nemačke

RTS- Regionalni skup o melanomu: Srbija još daleko od standarda Evropske unije

BLIC- U SRBIJI EKSPLOZIJA RAKA KOD MLADIH, OVA HRANA JE NAJOPASNIJA
Onkolog upozorava: Kad kupujete namirnice, obavezno proverite JEDNU STVAR

RTV- Povećan broj pregleda dece zbog respiratornih i stomačnih infekcija u Beogradu

Doktorica Nada Basara na čelu inspeksijskog tima u najvećem transplantacionom centru Nemačke

Dugogodišnji glavni inspektor za transplantacione centre dr Nada Basar, predvodi evropski tim koji sprovodi inspekciju najvećeg transplantacionog centra u Nemačkoj, pri najstarijem univerzitetu u toj zemlji – Univerzitetu u Hajdelbergu.

Tokom današnjeg i sutrašnjeg dana, dr Nada Basara će, kao vođa tima od pet inspektora — dva iz Londona, jednog iz Italije i dvoje iz Nemačke — sprovesti inspekciju najvećeg transplantacionog centra u Nemačkoj, koji se nalazi pri najstarijem univerzitetu u toj zemlji, Univerzitetu u Hajdelbergu.

Inspekcija se sprovodi u organizaciji Evropskog udruženja transplantatora matičnih ćelija, sa ciljem procene usklađenosti rada centra sa najvišim evropskim standardima u oblasti transplantacione medicine.

Profesorka doktorica Nadežda Basara jedna je od najistaknutijih svetskih stručnjaka u oblasti transplantacije matičnih ćelija i hematološke onkologije

Tokom svoje karijere lečila je više od 50.000 onkoloških i hematoloških pacijenata i izvela 2.500 transplantacija matičnih ćelija, sa jednim od najviših stepena uspešnosti u svetu.

Dve godine nakon transplantacije, procenat preživljavanja njenih pacijenata iznosi 88 odsto, dok je ukupna uspešnost lečenja onkoloških i hematoloških bolesnika 90 odsto.

Za izuzetan doprinos medicini i humanitarni rad, dr Basara je odlikovana najvišim ordenom Srpske pravoslavne crkve – Ordenom Svetog Save drugog stepena, kao i najvišim priznanjem Malteškog reda Nemačke za zasluge u lečenju.

Regionalni skup o melanomu: Srbija još daleko od standarda Evropske unije

U Beogradu je održan Deseti regionalni skup o melanomu, koji je okupio istaknute lekare, predstavnike udruženja pacijenata i pacijente iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i šire regije. Ovogodišnji skup, organizovan u formi okruglog stola, fokusiran je na dve ključne oblasti: posledice dugoročnog primanja terapije za melanom i prevenciju, ranu detekciju i lečenje melanoma u regionu. Kako je naveo gost Jutarnjeg programa, Savo Pilipović iz Udruženja pacijenata Srbije, ovakvi regionalni skupovi su veoma značajni za obolele.

Reč je o decenijskom jubileju ovog važnog regionalnog sastanka koji je postao platforma za razmenu iskustava i izgradnju zajedničke strategije u borbi protiv melanoma. Kako naglašava Savo Pilipović, melanom je veoma teška bolest i pored inovativne terapija koja je značajno uticala da pacijenti sa metastatskim melanomom duže žive nego ranije, i dalje ih dosta umire.

„Nije jednostavno živeti sa melanomom. Nije jednostavno živeti ni sa jednom malignom bolešću, šire gledano, i posebno nije jednostavno živeti u zemljama koje su relativno siromašne poput naše. Mi nemamo, nažalost, dovoljno novca da kupimo sve one lekove koji su potrebni“, napominje gost Jutarnjeg programa.

Naš zdravstveni sistem nije uvek spreman da odgovori na zahteve pacijenata, dodaje Pilipović, a ujedno je potrebno raditi na izgradnji bolje zdravstvene kulture, zdravstvenog sistema, ali i promeni životnih navika.

„Ljudi kasno odlaze kod lekara. Boje se lekara, što je u redu. Nemaju vremena, što nije u redu. Ostavljaju to za sutra, što tek nije u redu. I onda imamo situaciju da se dođe kad je već kasno i da nam je statistika katastrofalna. Dakle, naši hirurzi seku debele tumore umesto da to bude drugačije, poput recimo Nemačke, gde je nivo preživljavanja mnogo viši“, ističe Pilipović.

Nigde nije dobro, ali može bolje

Na Regionalnom skupu o melanomu mogla je pre svega da se vidi poražavajuća činjenica koliki je jaz između zemalja u regionu koji su članice Evropske unije i onih koje nisu.

„Nije ni u Hrvatskoj situacija sjajna. Ljudi iz Slovenije kažu da ni kod njih nije sjajna, ali tamo ipak postoje određena pravila koje moraju da se poštuju i oni nekako uspevaju da se, nažalost, sve više udaljavaju od nas. Generalno uzev, ta neka granica Šengena nama u zdravstvu predstavlja veliki problem“, napominje gost Jutarnjeg programa.

Pravo na zaborav

Pravo na zaborav je situacija u kojoj pacijent koji ima malignu bolest, traži stambeni kredit i činjenica da je bolestan, onemogućava ga ili mu značajno otežava da taj stambeni kredit dobije, objašnjava Pilipović.

„Pravo na zaborav je zakon koji kaže da se to kao hendikep za pacijenta može tretirati samo dok je na primarnoj terapiji. Dakle, za primer, ja sam već deset godina bez metastaza i za mene bi trebalo da vredi pravilo kao da sam zdrav, što se kod nas, nažalost, ne dešava.“

Osam evropskih država je do sada donelo taj zakon i Slovenija je jedna od njih, a Hrvatska aktivno radi na njegovom uvođenju.

„Moram to da kažem, naš zdravstveni sistem u ovom trenutku ne zadovoljava potrebe pacijenata. Pacijent u Srbiji nije u centru zdravstvenog sistema, on je na dubokoj periferiji. Na primer, udruženja pacijenata su na konkursu dobili određena sredstva za realizaciju odobrenih projekata, ali taj novac nije uplaćen do danas. Nama treba više partnerstva sa državom“, naglašava Savo Pilipović iz Udruženja pacijenata Srbije.

Ipak, važno je istaći, dodaje gost Jutarnjeg programa, da je u prethodnih deset godina bilo pomaka u srpskom zdravstvu, posebno kada je nabavka lekova u pitanju. Takođe, otvoreni su veliki klinički centri i nabavljena nova oprema. Komunikacija udruženja pacijenata sa Ministrstvom zdravlja i Republičkim fondom zdravstvenog osiguranja je odlična i oni zaista danonoćno rade.

„Ali, iskreno, s druge strane, kad gledate nas kao ogledalo, mi nismo zadovoljni rezultatima. Pacijenti će uvek biti nezadovoljni. Imam drugaricu u Francuskoj koja radi otprilike ovo što ja radim u Srbiji koja kaže da je u Francuskoj isto kao u Srbiji. U Nemačkoj su pacijenti nezadovoljni. Ali naš zadatak je da

zastupamo pacijente, ukazujemo na probleme i da budemo nezadovoljni“, kaže Savo Pilipović iz Udruženja pacijenata Srbije na kraju gostovanja u Jutarnjem programu.

U SRBIJI EKSPLOZIJA RAKA KOD MLADIH, OVA HRANA JE NAJOPASNIJA Onkolog upozorava: Kad kupujete namirnice, obavezno proverite JEDNU STVAR

Srbija je zemlja sa visokim rizikom umiranja od malignih bolesti, druga u Evropi posle Mađarske

Mlađi od 45 godina sve više obolevaju od raka u Srbiji

Srbija se, prema najnovijim procenama, među 40 zemalja Evrope svrstava u grupu zemalja sa srednjim rizikom obolevanja od malignih bolesti (nalazi se na 12. mestu) i visokim rizikom umiranja od malignih bolesti u Evropi (na drugom mestu odmah posle Mađarske). Prema podacima "Batuta", tokom 2022. godine muškarci su najviše obolevali od raka pluća i bronha, dok je kod žena najviše dijagnostifikovan rak dojke. Ipak, ono što dodatno zabrinjava jeste činjenica da sve više mlađih od 45 godina u Srbiji dobija rak, što je za "Blic" potvrdio onkolog profesor dr Vladimir Kovčín.

Kako je ranije pojasnio za "Blic" dr Kovčín, sve mlađi pacijenti obolevaju i u Srbiji, a potvrdio je i da je vodeći uzročnik raka zagađeno okruženje, između ostalog i prerađena hrana koju konzumiramo.

Tri faktora najčešći izazivači raka

Prof. dr Kovčín objašnjava da je veoma teško pronaći objašnjenje za porast obolelih od raka u Srbiji. Ipak, navodi da je jedan od ključnih razloga okruženje u kom danas živimo - kakav vazduh udišemo, kakvu vodu pijemo i kakvu hranu jedemo.

"Potrebno je da štetni faktori kulminiraju kako bi izazvali rak. Recimo, stariji sugrađani poput naših baka i deka, živeli su u drugačijem vremenu kada okolina nije bila toliko zagađena. Bilo je manje hemije u hrani, vodi i vazduhu. Takođe, kada smo mi bili deca nismo bili toliko izloženi kancerogenim materijama u okruženju, pogotovo ne hrani tretiranoj pesticidima i konzervisanoj hrani", pojašnjava sagovornik "Blica".

Hrana koju jedemo puna hemije i aditiva koji izazivaju kancer

Ipak, jedan od ključnih faktora jeste obrađena hrana koju jedemo. Dr Kovčičin kaže da nažalost nije problem samo prerađena, već i hrana koja se označava kao "dugotrajna" i "konzervisana" jer su pune aditiva.

- Sve ono što je napravljeno da bude dugotrajno obično sadrži aditive koji mogu biti štetni. Nastanak karcinoma zavisi od kumulacija štetnih faktora iz ovih namirnica i to povećava rizik od bolesti. Deca već u osnovnoj školi počinju da jedu brzu hranu i konzervirane proizvode, jer roditelji nemaju vremena da im svakodnevno pripremaju svežu hranu koja je sa pijace i spremljena tog dana. Proizvodi koji se prodaju deci u kioscima i prodavnicama su dugotrajni, često sadrže konzervanse, a taloženje tih štetnih hemikalija koje služe da održe hranu duže može dovesti do razvoja ne samo karcinoma, već i drugih digestivnih bolesti - ističe stručnjak.

Saveti za kupovinu hrane, i kada kod lekara

Kada kupujemo upakovanu i konzerviranu hranu u prodavnicama onkolog navodi da na deklaraciji možemo da proverimo se sve tu nalazi, ali da prvenstveno izbegavamo hranu sa dugim rokom trajanja.

- Kada kupujete hranu, obratite pažnju na deklaracije. Postoji spisak štetnih emulgatora koji se dodaju, čak su neki od njih zabranjeni u Evropskoj uniji. Obično to na deklaraciji piše jako sitnim slovima. U principu izbegavajte proizvode sa dugim rokom trajanja ako nisu zamrznuti ili obrađeni na drugi način ili ih konzumirati što ređe i u manjoj količini - savetuje on.

Napominje da suzdržavanje od štetnih namirnica i obazriva selekcija hrane može značajno doprineti očuvanju zdravlja i smanjenju rizika od karcinoma.

Takođe apeluje da građani koji imaju neke neuobičajene zdravstvene tegobe poput dijareje, bola u stomaku, kašlja koju ne prestaju ni nakon korišćenja propisane terapije, traju duže od 10 do 15 dana, urade dodatne analize.

Koji kanceri su najčešći zbog ovakve hrane

On pojašnjava da od tako tretirane hrane najčešće dolazi do raka u digestivnom traktu, poput:

raka jednjaka

pankreas

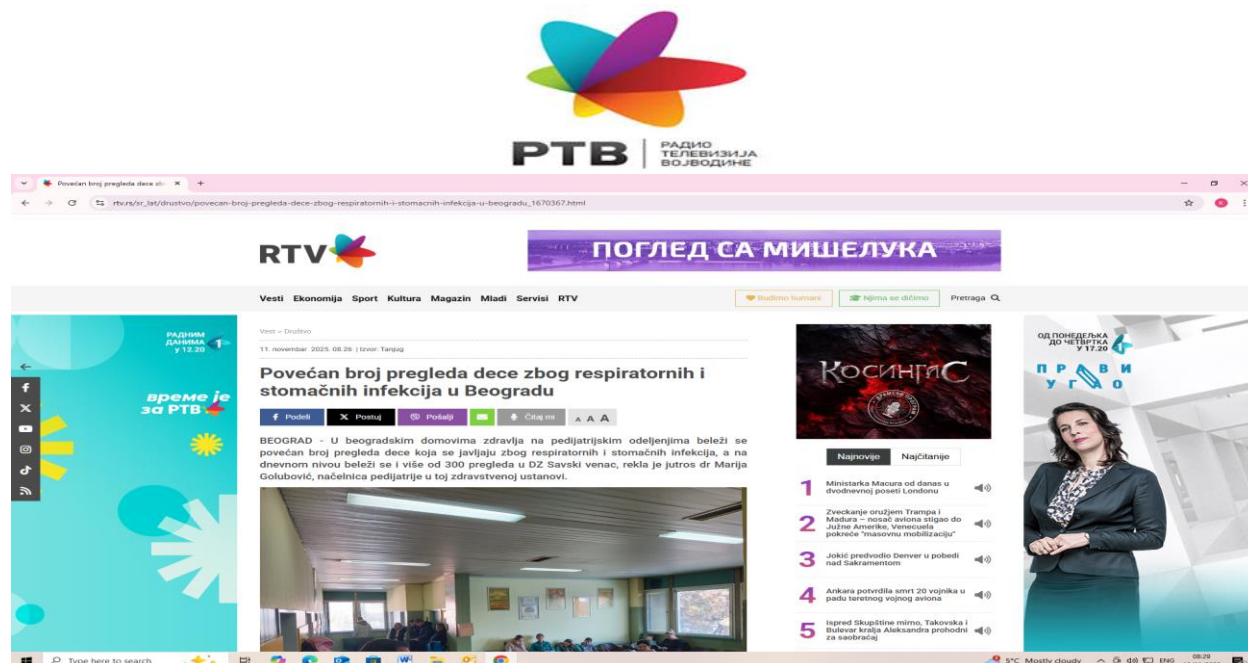
jetre

creva

Pušenje izaziva mnogo više od raka pluća

Ipak, ovakva hrana može uzrokovati i druge karcinome zbog kumulacije i mogu da obole svi organi.

"Tu imamo tumore urotrakta, bubrega, mokraćne bešike jer se te štetne materije izlučuju putem mokraćne. Takođe, zabluda je da se od pušenja najlakše razvija rak pluća. Pušenje i te kako utiče na rak digestivnog trakta, dojke i urotrakta", navodi naš sagovornik.

The image is a screenshot of the RTV Beograd website. At the top, there is a navigation bar with the RTV logo and the text 'РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА ВОЈВОДИНЕ'. Below this, a banner reads 'ПОГЛЕД СА МИШЕЛУКА'. The main content area features a news article with the headline 'Povećan broj pregleda dece zbog respiratornih i stomačnih infekcija u Beogradu'. The article text states that in Beogradian homes, a pediatric department reports an increase in children's visits due to respiratory and stomach infections, with over 300 visits in the DZ Savski venac. A photo shows a hospital ward. To the right, there is a sidebar with a 'KOSINJIC' logo and a list of news items. At the bottom, there is a weather widget showing 5°C and 'Mostly cloudy'.

Povećan broj pregleda dece zbog respiratornih i stomačnih infekcija u Beogradu

BEOGRAD - U beogradskim domovima zdravlja na pedijatrijskim odeljenjima beleži se povećan broj pregleda dece koja se javljaju zbog respiratornih i stomačnih infekcija, a na dnevnom nivou beleži se i više od 300 pregleda u DZ Savski venac, rekla je jutros dr Marija Golubović, načelnica pedijatrije u toj zdravstvenoj ustanovi.

"Jesenje promene vremena nose sa sobom učestale respiratorne infekcije, a u poslednjih mesec dana sve je više dece sa stomačnim infekcijama, rekla je ona za Tanjug.

Kako je navela, u ambulanzama predškolskog i školskog dispanzera je povećan broj pregleda u Domu zdravlja Savski venac.

"Na dnevnom nivou i preko 300 pregleda, što je od 50 do 70 po lekaru. Od tog broja, 50 odsto su infekcije gornjih respiratornih puteva", precizirala je dr Golubović.

Prema njenim rečima, najčešće obolevaju deca uzrasta do tri godine i deca nižih razreda u osnovnim školama, a klinička slika je opšta - temperatura, malaksalost, curenje nosa i kihanje.

"Kada je reč o simptomima u stomačnim infekcijama, pored temperature prisutni su i povraćanje i tečna stolica, rekla je dr Golubović.

Kako je objasnila, terapija je simptomatska, a mere prevencije su higijena i nega deteta.

"Savet roditeljima je da isprate tegobe kada se jave i da dovedu dete na pregled kod izabranog pedijatra, rekla je dr Golubović.